

บทที่ 5

สรุปผลการทดลอง

จากการศึกษาความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหารหลักในดินและการดูแลใช้ธาตุอาหารของข้าวพันธุ์ กข 6 และ สปต 1 ภายใต้ระบบการปลูกข้าวแบบ SRI และการจัดการปุ๋ยที่ต่างกัน พอสรุปผลการทดลองได้ดังนี้

1. ระบบ SRI และ CT ทำให้ดินในนาข้าวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในด้าน pH exchangeable Ca และ Mg ที่ระยะแตกกอสูงสุดและระยะออกดอก การสูญเสีย N โดยการชะล้างและไหลบ่าของน้ำที่ระยะแตกกอสูงสุด ความเข้มข้นของ K ในใบอ่อนที่คลี่เต็มที่ ที่ระยะแตกกอสูงสุด โดยระบบ SRI มีค่ามากกว่า CT ส่วนความเข้มข้นของ P ที่ระยะแตกกอสูงสุดและระยะออกดอก และความเข้มข้นของ N ที่ระยะออกดอก ระบบ CT มีค่ามากกว่า SRI
2. ระบบ SRI และ CT ไม่มีความแตกต่างกันในด้าน ปริมาณ available P exchangeable K ที่ระยะแตกกอสูงสุดและระยะออกดอก การดูแลใช้ N P และ K ของข้าวที่ระยะแตกกอสูงสุด ระยะออกดอก และระยะเก็บเกี่ยว ปริมาณเชื้อ Azospirillum ในบริเวณราก ผลผลิตและองค์ประกอบผลผลิต
3. การจัดการปุ๋ยมีผลต่อการสูญเสีย N ในดิน และการสะสมธาตุอาหารของข้าว โดยการสูญเสีย N จากการชะล้างและไหลบ่าของน้ำ ที่ระยะแตกกอสูงสุดเพิ่มขึ้นเมื่อใส่ปุ๋ยเคมีร่วมกับปุ๋ยหมัก การสะสม N และ K ในส่วนเหนือดินที่ระยะแตกกอสูงสุดและระยะออกดอกเพิ่มขึ้นเมื่อใส่ปุ๋ยเคมีอย่างเดียว และการสะสม N ในรวงของข้าวพันธุ์ สปต 1 ที่ระยะเก็บเกี่ยวเพิ่มขึ้นเมื่อใส่ปุ๋ยเคมีอย่างเดียว และใส่ร่วมกับปุ๋ยหมัก
4. การจัดการปุ๋ยมีผลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของข้าว โดยการแตกกอของข้าวพันธุ์ กข 6 และ สปต 1 ที่ระยะแตกกอสูงสุดเพิ่มขึ้นเมื่อใส่ปุ๋ยเคมีอย่างเดียวและใส่ร่วมกับปุ๋ยหมัก น้ำหนักส่วนเหนือดินของข้าวพันธุ์ กข 6 และ สปต 1 ที่ระยะแตกกอสูงสุดและระยะออกดอกเพิ่มขึ้นเมื่อใส่ปุ๋ยเคมีอย่างเดียว น้ำหนักแห้งของรากข้าวพันธุ์ สปต 1 ที่ระยะออกดอกเพิ่มขึ้นเมื่อใส่ปุ๋ยเคมีและใส่ร่วมกับปุ๋ยหมัก ผลผลิตของข้าวพันธุ์ สปต 1 เพิ่มขึ้นเมื่อใส่ปุ๋ยเคมีอย่างเดียวและใส่ร่วมกับปุ๋ยหมัก
5. ปฏิสัมพันธ์ร่วมระหว่างระบบการปลูกข้าวกับการจัดการปุ๋ยมีผลต่อ ความเข้มข้นของ N ในใบอ่อนที่คลี่เต็มที่และน้ำหนักแห้งของรากที่ระยะแตกกอสูงสุด จำนวนหน่อต่อกอที่ระยะออกดอก และความเข้มข้นของ K ในใบอ่อนที่คลี่เต็มที่ทั้งในระยะออกดอกและเก็บเกี่ยว